

ÚVOD

Metóda výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) v domácnostiach je štandardnou metódou odporúčanou medzinárodnými inštitúciami pod patronátom Medzinárodnej organizácie práce (ILO). Legislatívnym základom pre vykonávanie tohto zisťovania v členských krajinách Európskej únie je od roku 2021 Rámcové nariadenie k integrovanej európskej sociálnej štatistike (IESS), ktoré uplatňuje jednotný rámec európskej štatistiky založenej na výbere osôb a domácností. Nová legislatíva viažuca sa na IESS špecifikuje výberové zisťovanie pracovných síl na základe novoprijatých definícií, premenných, pravidiel pre respondentov, referenčného obdobia, charakteristiky výberu, metodiky zberu, spoločných štandardov pre editovanie, váženie, odhady, transmisiu a zverejňovanie údajov.

Výberové zisťovanie pracovných síl prebieha na území Slovenskej republiky nepretržite od začiatku roka 1993, pričom od roku 2003 je zabezpečená úplná harmonizácia zisťovania s príslušnými právnymi predpismi Európskej únie. Cieľom zisťovania je zabezpečovať pravidelné štvrťročné informácie o stave, štruktúre a vývoji trhu práce v SR na báze rovnakého metodického prístupu k meraniu zamestnanosti, nezamestnanosti a ekonomickej neaktivity. Až na výnimky sú všetky tabuľky členené aj podľa pohlavia.

Do **úvodnej časti** publikácie sú začlenené tabuľky charakterizujúce obyvateľstvo SR podľa jeho aktivity na trhu práce - bilancie ekonomickej aktivity obyvateľstva spracované za celú SR i jednotlivé kraje - ako aj podľa vzdelanostnej a vekovej štruktúry. Pre odhady základných ukazovateľov sú vyčíslené štandardné chyby a intervaly spoľahlivosti.

Tabuľky o **zamestnanosti** obsahujú informácie o hlavnom (prípadne jedinom) zamestnaní osôb zaradených v zmysle metodiky medzi pracujúcich. Údaje sú členené podľa postavenia v zamestnaní (zamestnanci, samozamestnaní), ekonomickej činnosti (klasifikácia SK NACE Rev.2), zamestnania (klasifikácia SK ISCO-08 2020), stability zamestnania (práca stála alebo dočasná) a typu pracovného času (plný alebo kratší). Súčasťou tohto okruhu sú údaje o odpracovaných hodinách, vrátane informácií o priemernom týždennom počte odpracovaných hodín, ďalej tabuľky zamerané na frekvenciu vykonávania atypických foriem práce (práca na zmeny, práca vykonávaná večer, v noci, cez víkendy) a na ďalšie zamestnanie vykonávané popri hlavnom zamestnaní. Blok o zamestnanosti uzatvárajú informácie o krátkodobej migrácii za prácou do zahraničia.

V časti publikácie venovanej osobám, ktoré sú podľa definície ILO vymedzené ako **nezamestnané**, sa nachádzajú údaje o poslednom zamestnaní týchto osôb (ekonomická činnosť, klasifikácia zamestnania, postavenie v zamestnaní, dôvod ukončenia posledného zamestnania), o spôsoboch hľadania si zamestnania a o dĺžke trvania nezamestnanosti.

Záverečná časť publikácie obsahuje informácie o obyvateľstve v neformálnom vzdelávaní a sezónne očistené časové rady so štvrťročnými údajmi od roku 2000 o počte ekonomicky aktívnych osôb, pracujúcich a nezamestnaných, o miere ekonomickej aktivity, miere zamestnanosti 15 – 64 a miere nezamestnanosti. Dáta boli sezónne očistené metódou TRAMO-SEATS použitím programu JDemetra+.

PREFACE

The methodology adopted for the Labour Force Sample Survey (LFS) in households is the standard one recommended by international institutions under the co-ordination of the International Labour Office (ILO). The legal basis for implementation of the survey in the Member States of European Union is from the year 2021 the new Framework Regulation on Integrated European Social Statistics (IESS) based on a common framework relating to persons and households. The new measures in accordance with IESS specify Labour Force Sample Survey on the grounds of new definitions, variables, rules for respondents, reference period, sample characteristics, data collection method, common standards for editing, weighting, estimations, data transmission and dissemination.

The Labour Force Sample Survey has been conducted by the Statistical Office of the Slovak Republic since the beginning of 1993, and from 2003 the survey is completely harmonised under the regulations and guidelines of the European Union. The aim of survey is to obtain the regular quarterly information about the situation, structure and development of the labour market in the SR on the basis of suitable methodological ways of measuring employment, unemployment and economic inactivity. With some exceptions, all tables are also broken down by sex.

The **first part** of this publication consists of the tables characterising the population of working age and older, according to labour market activity, showing the economic activity of the population for the whole territory of the Slovak Republic and the regions, and also by educational and age structure. Standard errors and confidence intervals are given for the estimates of primary indicators.

The tables on **employment** refer to the main (or only) job of those persons who are classified according to the methodology as employed. The data are broken down by status in employment, economic activity (NACE Rev.2), classification of occupations (ISCO-08), permanency of the job (permanent or temporary job) and full-time and part-time distinction. Data on hours worked are also provided, including information on the average number of hours worked weekly. The chapter on employment concludes with tables dealing with atypical work (shift, evening, night, Saturday and Sunday work) and additional (second) employment. The final part of chapter on employment is focused on short-term migration abroad.

The chapter dedicated to persons who are according to ILO definition **unemployed** presents data on unemployed persons with previous work experience (economic activity, classification of occupations, status in employment, reasons of leaving the last job), search methods of unemployed seeking a new job and duration of unemployment.

The **final chapter** of the publication is focused on population in the non-formal education and the seasonally adjusted time series with quarterly data of key statistical indicators since 2000 - the number of economically active persons, employed, unemployed, economic activity rate, employment rate 15-64 and unemployment rate. The time series have been seasonally adjusted using the TRAMO-SEATS method in the JDemetra+ software.

Údaje vo všetkých publikovaných tabuľkách sú triedené podľa pohlavia, ďalšími základnými triediacimi znakmi sú vek a najvyššie dosiahnuté vzdelanie prepojené na medzinárodnú klasifikáciu ISCED 2011. V každej tabuľke klasifikovanej podľa vzdelania je sledované vysokoškolské vzdelanie triedené nasledovne:

vysokoškolské vzdelanie – 1. stupeň zodpovedá vzdelaniu bakalárskemu

vysokoškolské vzdelanie – 2. stupeň zodpovedá vzdelaniu magisterskému, inžinierskemu, doktorskému

vysokoškolské vzdelanie – 3. stupeň zodpovedá vzdelaniu doktorandskému s vedeckou akademickou hodnosťou CSc., PhD.

Tabuľky a grafy v publikácii sú tvorené z údajov prepočítaných na celú populáciu SR s obvyklým pobytom v súkromne hospodáriacich domácnostiach, pričom publikujú sa len zaokrúhlené údaje vyjadrené v tisícoch osôb alebo v percentách. V tabuľkách uvedené celkové sumy čiastkových údajov nemusia vždy zodpovedať ich súčtu, nakoľko sú vypočítané z nezaokrúhlených údajov a až následne sa zaokrúhľujú.

V tabuľkách sa okrem číselných údajov nachádzajú štatistické symboly, ktoré vyjadrujú:

„ - “ jav sa vo výberovom súbore nevyskytuje

„ 0,0 “ údaj je známy, ale jeho hodnota po zaokrúhlení je menšia ako 0,1

Údaje z výberového zisťovania pracovných síl nie sú striktne porovnateľné s údajmi o zamestnanosti a nezamestnanosti z iných zdrojov.

Information on employed and unemployed is classified by gender in all tables. Other classifications used are age and highest level of education successfully completed that is coded by Classification of Education comparable with ISCED 2011. In each table the University education is referred to:

University education - first level refers to Bachelor degree

University education - second level refers to Master, Engineer and Doctor degree

University education - third level refers to postgraduate PhD, CSc degree

The tables and graphs published are calculated from data weighted on the total population in private households of the Slovak Republic. The values in thousand or percentage are rounded off. The total sum of subtotals in tables needs not always correspond with the final sum as they are calculated from not round figures that are subsequently rounded off.

The following standard symbols are used:

- „ - „ the phenomenon does not occur in the sample
- „ **0,0** „ the phenomenon occurs in the sample, but its value is below 0,1 when rounded off in a standard manner

The LFS data are not comparable strictly with data on employment and unemployment from other sources.